

## แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้น

### มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล

#### Student Care with Positive Discipline Development Guideline for

#### Chonkanyanukoon High School Student

สุภัทรีญา ไชยการณย์กุล Supatsariya Chaikarunkul

ชาลี ภัคดี Chalee Pakdee

ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์ Chatchai Sirikulpan

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Public Administration, Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University

nooneung935@gmail.com



Haripunchai Review 01/01/2023

Haripunchai Review 23/01/2023

#### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวก โดยมีเครื่องมือได้แก่ การศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องการสนทนากลุ่ม

#### ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล ทำให้ทราบปัจจัยจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ซึ่งโรงเรียนมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ยึดรูปแบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ CN – OK MODEL และวงจร PDCA โดยการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ
2. ผลการศึกษากำหนดหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวก ดังนี้ 1) พัฒนาคู่มือระเบียบนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวก ซึ่งมีจุดเน้นด้านการป้องกัน

การแก้ไข และการพัฒนา 2) พัฒนาบุคลากรในการใช้วินัยเชิงแก่นักเรียน 3) พัฒนานักเรียน ตามแนวคิดของวินัยเชิงบวก 4) พัฒนาเทคโนโลยีในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การชื่นชมนักเรียนให้เห็นคุณค่าของตนเอง 6) ครูต้องทำงานเชิงลึก ในการการดูแลนักเรียน 7) จัดกิจกรรมจิตอาสา 8) สร้างแอปพลิเคชันให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงตนเอง 9) ให้นักเรียนรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และพยายามให้กลับไปเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มปกติ 10) ให้นักเรียนเลือกแนวทางที่จะแก้ปัญหา โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา 11 ) จัดทำช่องทางสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับนักเรียน ครูกับนักเรียน 12) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดแรงจูงใจภายใน 13) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงร่วมกัน

**คำสำคัญ :** แนวทางการพัฒนา, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วินัยเชิงบวก.

## Abstract

The objectives of this research were : 1) to study the current situation and problems in the operation of the student care and support system of the upper secondary students at Chonkanyanukul School, and 2) to find a way to develop the student care and support system based on the positive discipline. The tools were used in the form of studying documents, interviewing, and focused group discussing.

### The findings were as follows :

1. The study of the current situation and problem in the operation of the student care and support system of the upper secondary students at Chonkanyanukul School showed the factors, strengths and weaknesses that should be developed. The school had managed with a quality system based on CN – OK MODEL and PDCA cycle and with applying the policy into practice.

2. The study to find ways to develop the student care and support system based on the positive disciplines showed that 1) the prospectus focused on the positive discipline, prevention, remediation and improvements should be developed, 2) the personals to promote the positive discipline for students should be developed, 3) the students based on the concept of positive discipline should be developed, 4) the technology used in the student support system should be

developed, 5) there should have admiration students to create their own values, 6) teachers should pay more attention in caring students, 7) volunteer activities should be organized, 8) there should create an application to access information to improve themselves for all students, 9) there should encourage students to have their own values then be able to join activities with normal groups, 10) teachers should is consultants for students to find the way to solve problems, 11) a communication channel between the school, teachers and students should be organized, 12) the activities to promote intrinsic motivation should be conducted, and 13) there should allow students to have cooperating agreement.

**Keywords :** Way to develop, Student care and support system, Positive discipline

## บทนำ

การพัฒนาประเทศในช่วงเวลาผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นผลจากการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้แสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้องปล่อยปละละเลย เรียนรู้การใช้ความรุนแรงจากสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวแตกแยกผู้ปกครองบีบบังคับ กดดัน และคาดหวังในตัวเด็กมากกว่าความเป็นจริง ไม่มีบรรยากาศที่สร้างความรัก ความอบอุ่น ประกอบกับโรงเรียนซึ่งเป็นบ้านหลังที่สองของเด็กเป็นบ่อเกิดของคุณงามความดี โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพความรู้ ความสามารถของเด็กและเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม แต่โรงเรียนจำนวนไม่น้อยยังขาดความพร้อมที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหวังของสังคม จากการติดตามพบว่า โรงเรียนขาดการดูแลไม่เอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ขาดการจัดการที่เหมาะสมต่อการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครองและให้การดูแลช่วยเหลือได้อย่างเท่าทัน ทั้งถึง ถูกต้องและเป็นธรรมจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสำคัญถูกระเบียบมากกว่าชีวิตจิตใจของนักเรียน พัฒนาผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงองค์รวม ตลอดจนการจัดการกับปัญหาของนักเรียนโดยขาดการมีส่วนร่วม และยังเลือกใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน อีกทั้งเด็กและเยาวชนแต่ละคนมีภาวะด้านพัฒนาการแตกต่างกันมีบุคลิกภาพภายในและภายนอกตามสภาพความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีข้อจำกัดเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองและการรับรู้ ไม่มีความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ขาดทักษะในการคิด บกพร่องทางการเรียนรู้ ปฏิเสธค่านิยมหรือหลักศาสนาที่คนส่วนใหญ่

นับถือ ไม่มีทักษะในการสื่อสาร ปฏิเสธไม่เป็น ควบคุมอารมณ์และความเครียดได้รวมทั้งการมีปัญหาด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ฉะนั้นกล่าวได้ว่าหากโรงเรียนไม่มีการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหามากมายทั้งในครอบครัวและสังคมดังกล่าวนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 2-6)

เพราะฉะนั้น การสร้างวินัยเชิงบวกจะเป็นวิธีการอบรมสั่งสอนเด็กโดยปราศจากความรุนแรงและเคารพ ศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นวิธีสอนที่ไปไม่มีการลงโทษเด็กหรือใช้รางวัล แต่เป็นการชี้แนะ ให้เหตุผลและผลกระทบ เมื่อเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2558 : 24) เป็นวิธีการที่มีการนำมาใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเข้าใจด้วยความเมตตา ความมั่นคงการให้เกียรติและให้การยอมรับ ด้าน Nelsen (2006 : 5) รายงานผลการวิจัยการใช้เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก พบว่า เด็กที่ปฏิบัติตามกิจกรรมกับครูที่ใช้เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก มีพัฒนาการสมองด้านการคิดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับครูที่ไม่ได้ใช้เทคนิคนี้ (ปิยวลี ธนเศรษฐกร และปนัดดา ธนเศรษฐกร, 2554) การสร้างวินัยเชิงบวกนับเป็นวิธีการสอนที่ปราศจากความรุนแรงและมีคุณค่าต่อการอบรมเลี้ยงดูการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ทุกฝ่ายควรมีการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังมีปัญหาจากการไม่มีระบบการจัดการดังกล่าวนี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 1) ก็มีได้นางนอนใจ เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาเชิงระบบ จึงได้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน คือ 1) ปรับเปลี่ยนบทบาทและทัศนคติของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ให้ส่งเสริมดูแลพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม 2) วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่า นักเรียนจะมีครูอาจารย์อย่างน้อย 1 คน ที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 3) สนับสนุนให้ครูอาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครองเพื่อให้บ้าน โรงเรียน ชุมชน เชื่อมประสาน และร่วมมือ กันเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) ประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริม พัฒนานักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Durrant (2010 : 114) ได้กล่าวถึงการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ วินัยเชิงบวก ว่าการอบรมสั่งสอนเด็กโดยปราศจากความรุนแรง และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เด็ก

ได้รับข้อมูลที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และทำให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต วินัยเชิงบวกมีลักษณะ 1) เป็นการแก้ปัญหาระยะยาวที่ช่วยพัฒนาวินัยในตนเองของเด็ก 2) เป็นการสื่อสารที่ชัดเจนและสม่ำเสมอระหว่างครูกับเด็ก 3) เป็นการสื่อสารเกี่ยวกับความคาดหวังของครู ระเบียบ กฎเกณฑ์ของชั้นเรียนโดยมีขอบเขตที่ชัดเจนเสมอดันเสมอปลาย และสนับสนุนให้เด็กปฏิบัติ เช่นนั้น 4) เป็นการสร้างความสัมพันธ์บนพื้นฐานของความเคารพ การให้เกียรติกันและกันระหว่างครู กับเด็ก 5) เป็นการสอน และฝึกทักษะการแก้ปัญหาให้เด็ก เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และ 6) เป็นการส่งเสริมความสามารถของเด็ก และส่งเสริมความเชื่อมั่นในการ จัดการกับความท้าทายที่เกิดจากการเรียนและสถานการณ์ทางสังคมที่เป็นปัญหา ที่ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้ที่อยู่ ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมีบทบาทหน้าที่ตามแนวทางการดำเนินงาน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่มีกระบวนการชัดเจนที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคล และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินงาน(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549 : 18-19)

โรงเรียนชลกันยานุกูล ตั้งอยู่หมู่ที่ 31 ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น 2,051 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2,015 คน รวมมีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 4,066 คน จากเอกสารสถิติของงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ฝ่ายกิจการนักเรียน ย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2563 มีนักเรียนกระทำผิด ผ่าฝืนระเบียบของโรงเรียนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงร้อยละ 7.00 เฉลี่ย 140-150 คนต่อวัน ที่มา โรงเรียนสาย นอกจากนั้นยังมีการฝ่าฝืนระเบียบเรื่องผิดระเบียบร้อยละ 5.00 เฉลี่ยประมาณ 100 คน นอกนั้นฝ่าฝืนระเบียบเรื่องหนีเรียนและลักทรัพย์ ร้อยละ 3.00 เฉลี่ยประมาณ 50-60 คน จากการ สัมภาษณ์ครูฝ่ายกิจการนักเรียน และครูผู้สอน จำนวน 50 คน พบว่า สาเหตุของการทำผิด ผ่าฝืน ระเบียบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมาจากโรงเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ประกอบกับ นักเรียนส่วนใหญ่มาจากหลากหลายอำเภอของจังหวัดชลบุรี นอกจากนี้มีสาเหตุมาจากปัญหา เศรษฐกิจ สังคม ครอบครัวที่มีปัญหาหลากหลาย หลายครอบครัวมีฐานะยากจนปัญหาหย่าร้าง แยกกันอยู่ นักเรียนบางส่วนอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย (โรงเรียนชลกันยานุกูล, 2563)

ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าวเบื้องต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้รับผิดชอบในคณะกรรมการ งานดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ครูหน้าฝ่ายสำนักงานกิจการนักเรียน ครูแนะแนว จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชล

กันยานุกูล เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชลกันยานุกูล นำผลการวิจัยหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล ให้ประสบความสำเร็จอย่างตรงจุดประสงค์ของความต้องการและหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล
- 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล” เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา R & D (Research & Development) ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน

#### ผู้ให้ข้อมูลหลัก

1) การสัมภาษณ์อ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนชลกันยานุกูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรีระยอง ปีการศึกษา 2564 ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน ครูหัวหน้าฝ่ายงาน 4 ฝ่าย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 4 คน ครูหัวหน้าสายชั้น จำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 12 คน

2) การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มผู้บริหารการศึกษาและกลุ่มอาจารย์ผู้สอน โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ดังนี้ 1) ทำงานด้านการศึกษาและ/หรือ 2) มีประสบการณ์ทำงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ปี ผลการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญได้ผู้เชี่ยวชาญ 6 คน

## เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูลโดยจำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนา
- 2) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) วินัยเชิงบวก

## แบบการสนทนากลุ่ม

**ขั้นตอนที่ 1** ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูลโดยวิธีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูลเช่น แผนพัฒนา แผนปฏิบัติงานประจำปี บันทึกสถิติการทำผิดระเบียบ สรุปรายงานประเมินภายใน(SAR) การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ สภาพและปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจริง(SWOT Analysis)ที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล

**ขั้นตอนที่ 2** หาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล โดยวิธีการสนทนากลุ่ม( Focus Group) เพื่อกำหนด หาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบและเข้าใจดีในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

## 3) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ

1. กลุ่มผู้ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จำนวน 1 ท่านผู้จัดบันทึกการสนทนา (Note – Taker) จำนวน 1 ท่าน
2. แนวทางการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกรอบในการกำหนดโครงสร้างแนวคำถาม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างคู่มือการสนทนากลุ่ม เป็นโครงสร้างแนวคำถามที่กำหนดไว้ซึ่งประกอบด้วยคำถามหลัก และคำถามขยายที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 นำคู่มือการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถามก่อนหลังในคำถามหลักรวมถึงความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคำถามขยาย

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะจนสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริง

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารบันทึกการสนทนาของผู้จัดบันทึก และเอกสารจากการถอดเทปโดยสรุปใจความจากเอกสารความถี่ของคำและเนื้อหาที่สนใจซึ่งคำนึงถึงสถานการณ์ของสนทนากลุ่ม

### ผลการวิจัย

การวิจัยนี้สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

**วัตถุประสงค์ข้อที่ 1** สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล พบว่า จากการวิเคราะห์วิเคราะห์สภาพจริง (SWOT) ทำให้ทราบปัจจัยจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ซึ่งโรงเรียนมีเป้าประสงค์ ในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการทำวิจัยเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และปฏิบัติงาน ให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและยึดปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นักเรียนเป็นคนเก่งและมีทักษะในการดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในพัฒนาผู้เรียนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ จะเห็นได้จากแผนปฏิบัติการประจำปีมีการกำหนดงานโครงการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในขอบข่ายภารกิจงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาโรงเรียนชลกันยานุกูลมุ่งเน้นพัฒนากระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการ



ประเมินตนเอง SDQ และมีการการเยี่ยมบ้านนักเรียน ร้อยละ 100 ในรูปแบบออนไลน์กับผู้ปกครอง ร่วมด้วยเนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด - 19 โรงเรียนจึงปรับให้เหมาะสม ผู้เรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเข้าโครงการ/กิจกรรมทุกอย่างของโรงเรียนทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมพึงประสงค์ ยึดรูปแบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ CN-OK MODEL และกระบวนการกำกับติดตาม ด้วยวงจร PDCA โดยการนำนโยบายการบริหารของสถานศึกษาสู่ การปฏิบัติจากรูปแบบการประชุม ผู้เกี่ยวข้องเป็นกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนนำไปสู่การวางแผนยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ เพื่อเขียนแผนปฏิบัติ การ โครงการ/กิจกรรม ซึ่งในการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการ ดำเนินงาน ดังนี้คือ 1.) ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน 2) วางแผนการดำเนินงานจัดระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ดำเนินการตามแผนที่กำหนด 4) นิเทศ กำกับ ติดตาม 5) ประเมินเพื่อ ทบทวน (ประเมินภายใน) และ 6) สรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์

**วัตถุประสงค์ข้อที่ 2** แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวก ของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล พบว่า

- 1) พัฒนาคู่มือระเบียบนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกโรงเรียนชลกันยานุกูลในด้านคู่มือระบบ ดูแลนักเรียนช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจนในด้านการป้องกัน การแก้ไข และการพัฒนา
- 2) พัฒนาคู่มือการ มีจัดอบรมพัฒนาคู่มือการในด้านพัฒนาการนักเรียน การใช้วินัยเชิงแก่ นักเรียน
- 3) พัฒนานักเรียน ประกอบด้วย ส่งเสริมกิจกรรมและโครงการตามแนวคิดวินัยเชิงบวก
- 4) พัฒนาระบบเทคโนโลยี ประกอบการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการดูแล ช่วยเหลือและประเมินพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลสำหรับสนับสนุนการทำงานของครูที่ปรึกษา
- 5) การชื่นชมนักเรียนถือเป็นวินัยเชิงบวก เพิ่มเติมในการที่ที่ครูทำให้เด็กเห็นคุณค่าของ ตนเอง ไม่ทำให้ให้นักเรียนรู้สึกอับอายให้เกียรติและเคารพนักเรียน
- 6) ครูต้องทำงานเชิงลึก เพื่อหาสาเหตุของการมาสายการมี เช่น การมาสาย เพราะต้อง ช่วยเหลือครอบครัว หากพบนักเรียนที่มีความจำเป็นในการมาสาย ทางโรงเรียนการมีบัตรสำหรับ นักเรียนมาสาย ด้วยเหตุที่จำเป็น
- 7) สร้างกิจกรรมที่นักเรียนที่มาสายที่ไม่มีเหตุผล มาสายบ่อย อาจจะให้นักเรียนกลุ่มนี้ทำ กิจกรรมจิตอาสา มอบพื้นที่ให้นักเรียนดูแลต้นไม้ หรือบริเวณโรงเรียน คุณครูก็ชื่นชมเด็กกลุ่มนี้

8) การใช้ฐานข้อมูลเทคโนโลยีเข้าไปตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน มีวางแผนทางการโดยสร้างแอปพลิเคชันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งการทำความดี หรือการกระทำผิดระเบียบ โดยนักเรียนทุกคนสามารถสอบข้อมูลตนเองได้ตลอด

9) การพัฒนาพฤติกรรม ควรเริ่มจากการการทำให้ให้นักเรียนรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และพยายามให้นักเรียนกลับไปเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มปกติ ครูคอยสังเกตพฤติกรรม ชื่นชม รับฟังนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองโดยนักเรียนและครูสร้างตารางเวลากิจกรรมร่วมกัน

10) ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง และให้นักเรียนเลือกแนวทางที่จะแก้ปัญหา หลากหลายทาง และให้เลือกแนวทางแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ด้วยตนเอง

11) จัดทำช่องทางสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับนักเรียน ครูกับนักเรียน ในการให้คำปรึกษา หรือความต้องการของนักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการสื่อสารระหว่างกัน

12) การสร้างวินัยเชิงบวกให้นักเรียน คุณครูควรใจเย็น ควบคุมอารมณ์ และมีความหนักแน่น ที่สำคัญคือปฏิบัติตนไปในทิศทางเดียวกันอย่างเท่าเทียม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้บอกความต้องการของตนเองในการพัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ

13) ครูและนักเรียนพูดคุยบอกเล่าความรู้สึกต่อกัน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดมีแรงจูงใจ เมื่อมีพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือดีขึ้นและควรส่งเสริมให้เด็กเกิดแรงจูงใจภายใน ซึ่งทำได้ยากต้องใช้ระยะเวลา ครูทั่วไปจึงมักใช้แรงจูงใจภายนอกเข้าช่วย เช่น การให้รางวัล

14) ครูควรให้ความสำคัญของการสื่อสาร พูดกับนักเรียน โดยคำนึงถึงคำพูดเป็นการสั่ง หรือ การสอน ซึ่งจะส่งผลต่อสภาพจิตใจของนักเรียนได้ดีกว่าการสั่งหรือการบังคับ

15) การจัดหากิจกรรมทางสังคมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคี ให้แก่นักเรียนโดยมอบหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ให้นักเรียน ใช้หลักการชม ด่า ชม โดยมีการชมกับคนหมู่มาก แต่ตำหนิเป็นการส่วนตัว และสร้างข้อตกลงแก่นักเรียน

16) จัดโครงการที่ส่งเสริมความสามัคคีทั้งในโรงเรียนและชั้นเรียน กำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน และกำชับให้นักเรียนคำนึงถึงการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รักษาเวลาอยู่เสมอให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการร่วมกันสร้างข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับครู

### อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

**อภิปรายผลข้อที่ 1** สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล พบว่า การวิเคราะห์วิเคราะห์สภาพจริง (SWOT) ทำให้ทราบปัจจัยจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ซึ่งโรงเรียนมีเป้าประสงค์ ในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการทำวิจัยเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และปฏิบัติงาน ให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและยึดปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นักเรียนเป็นคนเก่งและมีทักษะในการดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมสนับสนุนเข้าโครงการ/กิจกรรมทุกอย่างของโรงเรียนทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมพึงประสงค์ ทั้งนี้จะเป็นเพราะโรงเรียนได้ยึดรูปแบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ CN – OK MODEL และกระบวนการกำกับติดตามด้วยวงจร PDCA สอดคล้องกับอานนท์ นนทวัน (2551 : 5) ได้กล่าวถึงความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและ เครื่องมือทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เนื่องจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล และการวิเคราะห์วิเคราะห์สภาพจริง (SWOT) ทำให้ทราบปัจจัยจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ทั้งนี้จะเป็นเพราะโรงเรียนมีเป้าประสงค์ ในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและสอดคล้องกับอิตินัดดา สิงห์แก้ว (2562) พบว่า โรงเรียนยังมีปัญหาขาดการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ส่วนการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA ของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบนั้นต้องมีการพัฒนาและจัดทำเอกสารคู่มือที่สมบูรณ์มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมีแบบฟอร์มเอกสารการประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนให้ชัดเจนตามวงจร PDCA เพื่อใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบต่อไป อาจเนื่องจากโรงเรียนชลกันยานุกูลมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ยึดรูปแบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ CN – OK MODEL และกระบวนการกำกับติดตาม ด้วยวงจร PDCA โดยการนำองค์กรจากผู้บริหารเพื่อนำนโยบายการบริหารของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

**อภิปรายผลข้อที่ 2** แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล พบว่า 1) พัฒนาคู่มือระเบียบนักเรียนโดยใช้

วินัยเชิงบวก 2) พัฒนาบุคลากร 3) พัฒนานักเรียน 4) พัฒนาระบบเทคโนโลยี 5) การชื่นชมนักเรียน ถือเป็นวินัยเชิงบวก 6) ครูต้องทำงานเชิงลึก 7) สร้างกิจกรรมที่นักเรียนที่มาสายที่ไม่มีเหตุผล 8) การใช้ฐานข้อมูลเทคโนโลยีเข้าไปตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน 9) การพัฒนาพฤติกรรม 10) ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง 11) จัดทำช่องทางสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับนักเรียน ครูกับนักเรียน 12) การสร้างวินัยเชิงบวกให้นักเรียน คุณครูควรใจเย็น ควบคุมอารมณ์ และมีความหนักแน่น 13) ครูและนักเรียนพูดคุยบอกเล่าความรู้สึกต่อกัน 14) ครูควรให้ความสำคัญของการสื่อสาร 15) การจัดหากิจกรรมทางสังคมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคี และ 16) จัดโครงการที่ส่งเสริมความสามัคคีทั้งในโรงเรียนและชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนให้ความสำคัญต่อคุณภาพอย่างมากสอดคล้องกับ Kureger (2008, อ้างถึงใน Merriam, 2009, pp.93-94) ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นการสัมภาษณ์หรือการสนทนาของบุคคลที่มีความรู้ มีประสบการณ์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง อาจเนื่องจากว่าแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล ได้มาจากระบบการสนทนากลุ่มที่มีบุคคลผู้เข้าร่วมสนทนาจะเป็นกลุ่มบุคคลที่ นักวิจัยได้คัดเลือกกำหนดให้เข้าร่วม โดยพิจารณาตามคุณสมบัติต่างๆแล้วกำหนดให้บุคคลเหล่านี้มี ปฏิสัมพันธ์กันให้มากที่สุด คือ มุ่งให้บุคคลในกลุ่มได้มีการอภิปรายโต้แย้งกันเพื่อให้ได้แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Jason J. Barr (2016) บรรยายภาพเชิงบวกในโรงเรียนจึงเป็นการกำหนดโครงสร้างมาตรฐาน ความรับผิดชอบ การยอมรับซึ่งกันและกัน การสนับสนุนและความผูกพันต่อการเรียนการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมความรู้สึกของบุคลากร ต่อแรงจูงใจแรงผลักดันต่อกิจกรรมมีผลต่อสภาวะแวดล้อมในการทำงาน การสร้างบรรยากาศในโรงเรียนเชิงบวกอีกทั้งยังสอดคล้องกับกนิษฐ์ภา แก้วจินดา และฉลอง ชาตรุประชีวิน (2560) พบว่า 1.การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และด้านผลผลิต 2.การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้นและสอดคล้องกับวราภรณ์ สุขสดเขียว (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง

### องค์ความรู้จากการวิจัย

การวิจัยสามารถรวมประเด็นที่โรงเรียนต้องดำเนินการพัฒนา ส่งเสริม และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียนผ่านความร่วมมือของครูและการสนับสนุนจากโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังภาพนี้



**แผนภาพที่ 1** แสดงการดำเนินดำเนินการพัฒนา ส่งเสริม และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียน

จากแผนภาพทำให้เห็นว่า บทบาทของโรงเรียนอาจจะต้องมองถึงการให้การสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่าง ๆ มากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะการสร้างความพร้อมและศักยภาพของผู้ปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดกับนักเรียนในการเข้าไปเสริมสร้างระบบการช่วยเหลือและการติดตามข้อมูลเชิงบุคคลในลักษณะฐานข้อมูลของโรงเรียนแต่ละรายเพื่อทำให้ทราบเกี่ยวกับพฤติกรรมระเบียบของโรงเรียนที่สามารถปรับเปลี่ยนให้เกิดความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การสนับสนุนดังกล่าวอาจจะต้องมองถึงความจำเป็นที่ลดความกดดันในการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศให้กับโรงเรียน นอกจากนี้การขับเคลื่อนกิจกรรมโรงเรียนแห่งความสุขอาจจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย ส่วนบทบาทของครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาต้องทำงานในเชิงรุกเพื่อปรับรูปแบบการสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียนที่สามารถปรับบทบาทของตนเองไปสู่ความเป็นผู้ปกครองในกรณีที่นักเรียนขาดพ่อแม่ อีกทั้งยังสามารถเข้าไปสู่ในกิจกรรมการดำเนินชีวิตในแต่ละวันที่ช่วยให้แก่นักเรียนก้าวข้ามปัญหาที่เกิดขึ้น

อันมีลักษณะเหมือนพ่อกับแม่คนที่สองได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถความไว้วางใจให้กับนักเรียนให้มากขึ้นเพื่อรับทราบความเคลื่อนไหวในพฤติกรรมเชิงลบและพร้อมเข้าไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ทันทั่วทั้ง

### สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล ที่มาจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูล และการวิเคราะห์วิเคราะห์สภาพจริง ( SWOT) ทำให้ทราบปัจจัยจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาต่าง ๆ มากมาย แม้ว่าโรงเรียนจะมีโครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น 1.)ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน 2) วางแผนการดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ดำเนินการตามแผนที่กำหนด 4) นิเทศ กำกับ ติดตาม 5) ประเมินเพื่อทบทวน (ประเมินภายใน) และ 6) สรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์ โดยยึดรูปแบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ CN – OK MODEL และกระบวนการกำกับติดตาม ด้วยวงจร PDCA โดยการนำนโยบายการบริหารของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติจากรูปแบบการประชุมผู้เกี่ยวข้องเป็นกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนนำไปสู่การวางแผนยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์แล้วก็ตาม แต่ยังมีช่องว่างของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากมาย อาจด้วยปริมาณการดูแลนักเรียนของครูยังไม่ทั่วถึง อีผนวกกับภาระงานของครูในเชิงวิชาการและกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ทำให้การติดตามทำได้ยากมากจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากส่วนงานอื่น ๆ อย่างมาก

โรงเรียนอาจต้องปรับปรุงรูปแบบการบริหารและวัฒนธรรมการสร้างความสุขในการทำงานของครูให้มากขึ้น ลดความเครียดและสร้างรอยยิ้มให้กับผู้ปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศในการเรียนแบบมีความสุขให้กับนักเรียนลดสภาวะบีบคั้นในเชิงระเบียบและค่อยปลูกฝังค่านิยมเชิงบวกและระเบียบวินัยเชิงบวกในภายหลังเมื่อนักเรียนมีเริ่มมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น

### ข้อเสนอแนะ

โรงเรียนชลกันยานุกูล ควรเสริมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของนักเรียนทุกระดับให้ไปพร้อม ๆ กันในรูปแบบอยู่ภายใต้บริบทการบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของบริบทสถานศึกษาด้วย อาจจะพัฒนาและสนับสนุนโครงการการวิจัย

และพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกรายละเอียดของแต่ละระบบย่อย รวมทั้งการสร้างระบบการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งบุคลากรครู บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนทั่วไปให้มากขึ้น โดยมีจุดเน้นผ่านการจัดกิจกรรมวินัยสร้างความสุข ความสุข เกิดการเรียนรู้ ซึ่งหากนักวิจัยอื่น ๆ จะศึกษาเพิ่มเติมควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องการใช้แนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนชลกันยานุกูลในสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาการใช้แนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนชลกันยานุกูล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลครอบคลุมทุกระดับชั้น

## References

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2558). *แนวแนะการเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นต่อแนวแนะการเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง. กรุงเทพมหานคร : กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กนิษฐฎา แก้วจินดา และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2560). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธิตินัดดา สิงห์แก้ว. (2562). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน*. *หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ปิยวลี ธนเศรษฐกร และปณิตดา ธนเศรษฐกร. (2554). *101 เคล็ดลับสร้างเด็กดี มีความสุข*. กรุงเทพมหานคร : ฐานการพิมพ์.
- วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2561). *การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *แนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนรู้การสอน ตาม  
เจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ 2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนรู้การสอน*. กรุงเทพมหานคร  
: กระทรวงศึกษาธิการ.

อานนท์ นนทวัน. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยม  
อัสสัมชัญ อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต  
(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Durrant, Joan E. (2010). *Positive Discipline in Everyday Teaching*. [Online]. Retrieve  
October 8, 2019 from <https://resourcecentre.savethechildren.net>.

Jason J. Barr. (2016). *Developing a Positive Classroom Climate*. [Online],  
Retrieved September 30, 2019 from <https://www.ideaedu.org>

Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. San  
Francisco : Jossey-Bass.

Nelsen. (2006). *Positive Discipline for Preschooler*. New York : Penguin Random House  
Company.